

6. december 2013

Att.: Kirsten Sejlstrup
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31
2600 Glostrup

Vedr. høring over bekendtgørelse om slagtning og aflivning af dyr.

Det Dyreetiske Råd har modtaget en henvendelse fra Fødevarestyrelsen dateret d. 8. november 2013 vedr. høring over bekendtgørelse om slagtning og aflivning af dyr (J.nr.: 2013-15-2301-01358/KISE).

Det Dyreetiske Råd afgav bemærkninger til bekendtgørelse om slagtning og aflivning af dyr ved høringen i november 2012. Her fremsatte Rådet bl.a. følgende bemærkninger til bekendtgørelsen, som stadig findes relevante i forbindelse med indeværende høring:

Ad kapitel 3 "Slagtning og aflivning uden for slagterier", i høringssvar fra 2012 § 4, i indeværende høring § 6:

"Her anføres at: "slagtning eller aflivning af dyr af hesteslægten, kvæg og strudsefugle må kun foretages af dyrlæger, slagtere, personer med jagttegn eller andre personer, der har modtaget uddannelse i slagtning eller aflivning". Det Dyreetiske Råd finder det betænkeligt, at andre dyr som fx får, geder, svin, fjerkræ og kaniner ikke er omfattet af denne bestemmelse. Rådet er opmærksomt på, at indeværende bekendtgørelse er et supplement til forordningen om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet men kan ikke se, at der her stilles specifikke krav til kompetenceniveauet ved slagtning uden for slagterier (i forordningens art. 7, stk. 1 nævnes blot et "fornødent kompetenceniveau", og jf. art. 10 gælder dette kun for nogle dyrearter). Det er således op til andre personer selv at vurdere, om de har det fornødne kompetenceniveau til – inden for dyreværnslovens rammer – at kunne slagte og aflive dyr af de arter, der ikke er omfattet af denne bestemmelse.

Det Dyreetiske Råd mener, at dette rejser en principiel problemstilling om "lægpersoners" adgang til at slagte og aflive dyr. I dag er færre personer end tidligere vokset op med fx en landbrugsmæssig baggrund, hvor de har lært at slagte og aflive dyr. Samtidig skærpes den lovmæssige beskyttelse af dyr til stadighed på en række områder, herunder krav i relation til slagtning og aflivning. Rådet mener derfor, at det er utidssvarende, at personer lovligt kan slagte og aflive større dyr som får, geder og svin uden at have modtaget uddannelse eller instruktion heri. Rådet er ligeledes betænkeligt ved adgangen til at kunne slagte og aflive mindre dyr som fjerkræ og kaniner, men disse dyr er dog typisk ikke så store og kan være lettere at håndtere, og risikoen for at overtræde dyreværnsloven kan dermed være mindre. Rådet anbefaler derfor, at i hvert fald får, geder og svin, men principielt set helst alle dyr af de ovenfor nævnte arter tilføjes til § 4. Såfremt der stadig skal være adgang til hjemmeslagtning af mindre dyr til eget forbrug, anbefaler Rådet, at der til § 4 tilføjes et stk. 2, hvor der stilles krav om, at når det gælder andre personers mulighed for at slagte og aflive eget fjerkræ eller kaniner, skal disse personer have modtaget instruktion heri fra en person med de i § 4, stk. 1 nævnte kompetencer."

Det Dyreetiske Råd mener fortsat, at denne principielle problemstilling om "lægpersoners" adgang til at slagte og aflive dyr, især når det gælder får, geder og svin, bør adresseres med lovmæssige tiltag.

I relation til slagtning efter religiøse ritualer fremsatte Rådet i 2012 bl.a. følgende bemærkninger til bekendtgørelsen:

Ad kapitel 4 "Slagtning efter religiøse ritualer", i indeværende høring § 9 og § 10:

"Det Dyreetiske Råd har tidligere udtalt sig om rituelle slagtninger (i 1997 og 2005) [...].

Rådet udtalte i 2005 følgende vedrørende muligheden for at foretage halssnit, uden at dyret er bedøvet:

"Det Dyreetiske Råd er i enighed nået frem til, at det ikke kan anses for etisk forsvarligt, at der foretages halssnit, uden at dyret er bedøvet. Det bør være et krav, at dyret bedøves med boltpistol eller på anden velegnet måde, inden halssnittet foretages."

Rådet udtalte videre følgende i relation til mindre drøvtyggere:

"Det Dyreetiske Råds anbefaling om at bedøve dyret inden halssnittet foretages gælder både kvæg og mindre drøvtyggere som får og lam. [...]."

Vedr. mærkning af kød fra rituelt slagtede dyr:

"Endelig udtalte Rådet sig i 2005 også om behovet for mærkning af kød fra rituelt slagtede dyr:

"Det er efter Rådets opfattelse principielt set betænkeligt, at kød fra dyr, som er slagtet rituelt uden forudgående bedøvelse, bliver solgt uden mærkning. Der er nemlig grund til at formode, at en væsentlig del af forbrugerne af etiske grunde ville fravælge sådant kød, hvis det var mærket.

En del af de dyr, der slagtes rituelt, sælges til almindelig konsum, uden at det fremgår, at dyret er slagtet rituelt.[...] I sin udtalelse i 1997 drøftede Det Dyreetiske Råd den problemstilling, at kød fra dyr, der er slagtet uden forudgående bedøvelse, kan distribueres uden at forbrugerne har mulighed for vide, at kødet stammer fra rituelt slagtede dyr. Der var dengang enighed i Rådet om, at dette er en væsentlig problemstilling, som bør tages op i forbindelse med en politisk stillingtagen til rituelle slagtninger uden forudgående bedøvelse. Det Dyreetiske Råd finder stadig situationen problematisk og kan tilslutte sig anbefalingen fra 1997."

Det Dyreetiske Råd har i forbindelse med denne høring ikke haft mulighed for at tage emnet rituelle slagtninger op igen til nærmere drøftelse. De nuværende medlemmer af Rådet kan dog umiddelbart tilslutte sig de anførte konklusioner fra 2005. Rådet hilser således velkomment, at der i indeværende høring lægges op til, at alle dyr, og dermed også får og geder, skal bedøves før halssnittet lægges.

Rådet efterlyser dog fortsat, at kød fra rituelt slagtede dyr, der er slagtet uden forudgående bedøvelse, og som sælges til almindelig konsum, bliver mærket, så forbrugere, der ønsker det, har mulighed for at vælge det fra. Rådet er opmærksomt på, at dette med indeværende forslag fremover kun vil være relevant for importeret kød. Rådet er endvidere opmærksomt på, at ikke alt kød fra rituelt slagtede dyr, der importeres, nødvendigvis stammer fra dyr, der er slagtet uden forudgående bedøvelse. Rådet peger derfor på, at en sådan mærkning bør angive, at der ikke er anvendt forudgående bedøvelse, hvis dette er tilfældet, og ikke blot om kødet stammer fra dyr, der er rituelt slagtet.

Med venlig hilsen,

Stine B. Christiansen
Sekretariatsleder